

*Een groet van de aartsbisschop
voor de parochies in het Aartsbisdom Utrecht
bij het begin van het Paastriduum 2013*

Utrecht, Witte Donderdag 2013

Broeders en zusters in Christus,

Hopelijk komen velen samen voor de ene viering het Paastriduum, dat bestaat uit de avondmis van Witte Donderdag, het herdenken van het lijden en sterven van de Heer op Goede Vrijdag en de viering van zijn verrijzenis uit de dood met Pasen, waarvan de Paaswake het begin is.

Dat deze plechtigheden samen één viering vormen, komt onder meer tot uitdrukking in het feit dat in deze drie vieringen alleen aan het begin van de avondmis van Witte Donderdag het kruisteken wordt gemaakt en de priester daarna pas weer een kruisteken maakt aan het einde van de Paaswake met het geven van de slotzegen.

Tijdens de viering van het Paastriduum vieren wij de kern van ons geloof. Deze houdt in dat onze Heer Jezus Christus voor ons zijn leven heeft gegeven op het kruis en dat Hij door zijn verrijzenis uit de dood op een nieuwe wijze onder ons voortleeft, Hij die ons is voorgegaan naar het hemels huis van de Vader. Door zijn Woord en de sacramenten, in het bijzonder dat van de Heilige Eucharistie, blijft Hij onder ons aanwezig en blijft Hij ons voeden, binnen de eenheid van heel de Kerk. Het is immers in de Kerk dat Gods Woord wordt verkondigd en de sacramenten worden gevierd.

Dat geloof en die band met de Kerk zijn velen van kinds af aan meegeven en voorgeleefd. We mogen onze ouders en grootouders er dankbaar voor zijn. Het is een grote vreugde voor ouders en grootouders als dat geloof en de band met de Kerk ook door hun kinderen en kleinkinderen worden gedeeld. Helaas moeten velen ervaren dat dat niet het geval is. Niet weinigen van de jongere generaties delen dat geloof niet meer of zijn van de Kerk vervreemd. Dat is pijnlijk, vooral voor ouders en grootouders die er zelf veel vreugde en kracht aan ontlennen.

Gelukkig zijn er niet weinigen – ook onder jongeren – die bewust kiezen voor geloof in Christus en voor zijn Kerk. In 2011 zijn in Nederland 725 volwassenen toegetreden tot de Rooms-Katholieke Kerk door het ontvangen van het Doopsel en/of het Vormsel en de deelname aan de Eucharistie. Zij worden daarop voorbereid door priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers, alsook door vrijwilligers in onze parochies. Wij mogen hen erkentelijk zijn voor de begeleiding van onze nieuwe katholieken.

Vooraf in de Paastijd vindt in onze parochies deze opname in de Kerk van volwassenen plaats. Dat is al zo vanaf de Oudchristelijke tijd. Van harte hoop ik deze nieuwe katholieken zich blijvend thuis weten in onze Kerk en dat zij de vitaliteit van hun parochies versterken en verrijken. Hun toetreden is bemoedigend voor de andere parochianen, want het is een teken dat Gods Geest waait waar Hij wil en overal en altijd op het gebied van het geloof weer nieuwe vitaliteit brengt.

Die nieuwe vitaliteit hebben wij nodig in de Kerk, zeker nu zij kleiner wordt, zowel wat betreft het aantal gelovigen als het aantal priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers. Ook zijn er minder financiële middelen beschikbaar die we nodig hebben voor het pastoraat en het onderhoud van de gebouwen. Deze ontwikkelingen baren ons allen grote zorgen en stellen ons voor uitdagingen, niet in de laatste plaats onze pastorale teams, onze parochiebesturen en onze bisdomstaf. Er zal meer en meer samengewerkt en samengegaan moeten worden. Daar hoort ook bij: elkaar opzoeken, ontmoeten in andere locaties, vooral om met elkaar en anderen de Eucharistie te vieren, de bron en het hoogtepunt van ons christelijk leven.

Dit jaar ervaren diverse geloofsgemeenschappen dat de viering van het Paastriduum niet meer in hun kerk zal plaatsvinden. Velen ervaren dat als pijnlijk en dat is het ook. Zeker als ook bekend is dat hun kerkgebouw niet lang meer voor gebed en eredienst beschikbaar zal zijn en vervreemd moet worden.

Tegelijk weten we ook dat we niet alles (meer) op alle plaatsen kunnen realiseren. De viering van het Paastriduum vereist de aanwezigheid van een priester die er namens Christus de celebrant van is. Omdat er weinig priesters zijn, kan het Paastriduum niet in elke geloofsgemeenschap, maar slechts op een beperkt aantal plaatsen worden gevierd. Dat kan tot gevolg hebben dat mensen van meerdere geloofsgemeenschappen in één kerkgebouw zullen moeten samenkomen voor de viering van het Paastriduum.

Velen zullen daarom in ons aartsbisdom op weg moeten gaan om aan het Paastriduum deel te nemen. Voor degenen onder ons voor wie reizen wellicht een probleem oplevert, kan in onderlinge solidariteit een oplossing worden gevonden, bijvoorbeeld door oudere mensen zonder vervoersmiddel mee te nemen in de auto of door vanuit de parochie vervoer voor hen te regelen.

De oudste benaming van christenen is 'mensen van de Weg' (Hand. 9,2). 'De Weg' verwijst naar onze Heer, die voortdurend op weg was (Mat. 7,20), onderweg voor God, voor de verkondiging en voor het heil van mensen. De mensen waren voor Hem ook in beweging en gingen naar Hem op weg, om daar te zijn waar ze Hem konden horen en waar Hij hen voedde, in het besef dat wij hier op aarde geen vaste woonplaats hebben, maar ten diepste als pelgrims onderweg zijn naar God. De pelgrimstocht naar het graf van de H. Apostel Jacobus de Meerdere in Santiago di Compostella, die mensen nog steeds graag te voet afleggen, brengt tot uitdrukking dat het leven als zodanig het afleggen van een weg is samen met Jezus naar het huis van de Eeuwige Vader.

Op deze weg is onze Heer Jezus Christus ons zelf voorgegaan. Bidden we in de Goede Week dat velen – door het vieren van het Paastriduum – versterkt worden in het geloof in Christus en dat wij – persoonlijk en als Kerk tezamen – met Hem diezelfde gang maken, onderweg naar de Vader in het hemels Jeruzalem.

Een gezegend Paastriduum en gezegende Paastijd wens ik u toe en in het bijzonder aan hen die vanaf Pasen in de Kerk zullen worden opgenomen door het ontvangen van het Doopsel en/of het Vormsel en de deelname aan de Eucharistie.

Met hartelijke groet,

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk,
Aartsbisschop van Utrecht